

BELÜGYMINISZTERIUM
SAJTÓOSZTÁLY

ORFK-BÁH sajtótájékoztató az illegális migrációról Sajtó háttéranyag

Az elmúlt másfél évben Magyarországot a Szerbia irányából érkező illegális migráció folyamatos növekedése komoly kihívás elé állította. A határrendészeti szolgálatok a schengeni előírásoknak teljes mértékben megfelelően őrzik hazánk 1103,7 km hosszú schengeni külső határát. Mint külső schengeni tagállam kötelességünk az illegális migráció elleni hatékony fellépés, a menedékjog intézményével való visszaélések megakadályozása. Magyarország ugyanakkor az európai uniós normáknak megfelelően védelmet nyújt az arra valóban rászoruló menekültek számára. Magyarország továbbra is elsősorban nem cél-, hanem tranzitország, az ideérkező külföldiek jelentős része egyes nyugat-európai országokba szeretne eljutni. Ezt támasztja alá az is, hogy az illegálisan érkező és ezért idegenrendészeti eljárás alá vont külföldiek döntő hányada nem kér Magyarországon nemzetközi védelmet.

A hazánkba illegálisan érkező külföldiek összetétele rendkívül változatos, főleg afgán, koszovói és pakisztáni állampolgárokból áll. A migrációs okok egyénenként eltérőek lehetnek. A meghatározó többség gazdasági okokból, kisebb hányaduk pedig valamilyen üldöztetés, vagy annak veszélye miatt hagyja el hazáját.

A Magyarország külső határain elfogott illegális migránsokkal szemben idegenrendészeti eljárás indul, mely eljárás időtartama alatt a külföldiek őrzött szálláson kerülnek elhelyezésre. Szabadságkorlátozásukról dönthet a rendőrség vagy a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal. A külföldiek egy része az idegenrendészeti eljárás során terjeszti elő menedékjogi kérelmét, amely azonban nem eredményezi automatikusan az őrizet megszüntetését. Ennek indoka alapvetően az, hogy a korábbi években a külföldiek, akiknek az esetében a szabadságkorlátozás a kérelem előterjesztését követően megszüntetésre került, jellemzően nem várták meg a hatóság döntését, hanem illegálisan továbbutaztak, valamely nyugat-európai országba, ahonnan rendszeresen visszaküldésre kerültek. A nemzetközi védelemért folyamodó külföldiek esetében az idegenrendészeti hatóság csak a menedékjogi kérelem tárgyában hozott hatósági döntést követően jár el. Az elutasított kérelmezők és azok az illegális migránsok, akik nem kértek Magyarországtól védelmet a visszafogadási egyezmény alapján átadásra kerülnek a szomszédos állam hatóságainak. A rendőrség a kitoloncolás során minden esetben elsődleges szempontként kezeli az emberi jogok biztosítását, a visszaküldési tilalmi ok fennállása esetén a kitoloncolást nem hajtja végre.

Az őrizetet a rendőrség az erre a célra kialakított öt őrzött szálláson hajtja végre. Győrben 40, a Repülőtéri Rendőr Igazgatóságon 27, Kiskunhalason 178, Békéscsabán 135, Nyírbátorban 273, összesen 653 férőhely áll rendelkezésre a külföldiek elhelyezésére. Az őrizet személyes szabadság időszakos elvonását eredményezi, ezért az csak rendkívüli jogi garanciák és az idegenrendészeti hatóságokat felügyelő szervezetek folyamatos felügyelete mellett alkalmazható. Az idegenrendészeti hatóság az őrizetet 72 óra időtartamra rendelheti el, ezt követően annak hosszabbítása és harmincnaponta történő felülvizsgálata a bíróság feladata. További garanciát jelent, hogy a fogvatartás felett törvényességi felügyeletet gyakorló ügyészség kéthetente ellenőrzi az őrzött szállásokon az őrizet jogszabályok szerinti végrehajtását. A rendőrség ezen felül nagy hangsúlyt fektet a hazai és a külföldi szervezetek

által gyakorolt civil kontroll érvényesülésére. A nemzetközi és a hazai nem kormányzati szervek munkatársai közvetlenül jelezhetik az őrzött szállás vezetőjének, valamint az ORFK szakmai irányítóinak a fogvatartással kapcsolatban felmerült problémákat, a külföldiek által elmondott információkat, valamint segíthetik a fogvatartottakat jogaik érvényesítésében.

Az őrzött szállásokon élők vallási előírásaiknak megfelelő, jogszabályban meghatározott kalória tartalmú ételt kapnak, a magyar állampolgárokkal azonos színvonalú háziorvosi ellátás biztosított számukra, valamint folyamatos a felcseri szolgálat. A rendőrség civil szervezetekkel együttműködve, európai uniós pályázati forrásból gondoskodik arról, hogy az őrizetbe vett személyek a szabad idejüket képzett szakemberek irányításával, kulturált körülmények között töltsék. Ennek érdekében szociális munkások, pszichológusok dolgoznak az őrzött szállásokon, továbbá a sportolási, művelődési és nyelvtanulási lehetőség is biztosított a fogvatartottak számára.

Annak érdekében, hogy az őrizetesek minél szélesebb körben jussanak kommunikációs lehetőségekhez, információs csatornákhöz, 2011-től egy év alatt közel 24000 órában az Internet használatára is lehetőség nyílt az őrzött szállásokon.

A rendőrség nyitott minden olyan jelzésre, amely bármilyen jogszabálysértést tár fel, azonban figyelembe kell venni azt, hogy jogtalan előnyszerzés reményében a fogvatartottak gyakran valótlan, nem megalapozott információkat juttatnak el a nemzetközi és civil szervezetekhez, ezért az őrizeteseiktől származó információk hitelességét a rendőrség részletekre kiterjedő, feltáró jellegű vizsgálat keretében ellenőrzi.

A kivizsgálások eredményeiről minden esetben tájékoztatást kap a panaszt előterjesztő személy, vagy szervezet. Amennyiben a rendőrség a jelzett problémát, panaszt megalapozottnak találja, jogszabálysértő tevékenységet, mulasztást fed fel, azonnal intézkedik az okok megszüntetésére és személyes felelősség esetén a szükséges fegyelmi vagy büntető eljárások megindítására.

A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal a menekültek és a védelmet kérők, továbbá a származási országukba vissza nem küldhető külföldiek elhelyezése céljából befogadó állomást üzemeltet Debrecenben és Bicskén és Balassagyarmaton. A menedékkérők a Debreceni, míg az elismert menekültek és oltalmazottak a Bicskei Befogadó Állomáson kapnak elhelyezést. A befogadási körülmények semmilyen tekintetben nem maradnak el más uniós tagállamokban működő hasonló funkciót ellátó intézményekétől. A két befogadó állomás összesen 1600 fő elhelyezésére alkalmas. A balassagyarmati közösségi szálláson az idegenrendészeti eljárással érintett külföldiek elhelyezésére kerül sor. Balassagyarmaton a férőhelyek száma 130. Mindhárom intézményt a külföldiek napközben elhagyhatják, bejelentési kötelezettségük csak akkor van, ha intézményt hosszabb időtartamra kívánják elhagyni.

A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal által működtetett befogadó intézmények a külföldiek számára a kor követelményeinek megfelelő, kulturált körülmények között történő elhelyezést biztosítanak. Az ott elhelyezett külföldiek számára a Hivatal a vallási szokásokat is figyelembe vevő napi háromszori étkezést, alap- és sürgősségi orvosi ellátást, valamint a szabadidő hasznos eltöltéséhez szükséges feltételeket biztosít (internet- és klubszoba, gyermekjátékos stb.). A Hivatal évente mintegy 1 milliárd Ft-ot fordít a befogadó intézmények működtetésére, az ott elhelyezettek ellátására, valamint az intézmények állagának megőrzésére.

A befogadó állomásokon elhelyezett iskoláskorú gyermekek oktatása megoldott a helyi általános iskolákban. Az elismert menekültek és oltalmazottak 520 órás ingyenes magyar nyelvi oktatásban részesülnek.

Az elismert menekültek magyarországi lakhatásának és megélhetésének biztosítása érdekében a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal jogszabály által meghatározott ellátásokat és pénzübeni támogatásokat nyújt. Tekintettel arra, hogy e nemzetközi védelemben részesített személyi kör a magyar állampolgárokkal azonos jogokat élvez, így hozzáférhet a magyar munkaerő piachoz, továbbá indokolt esetben a szociális támogatásokhoz is.

Budapest, 2012. május 7.